

EKPrůvodce daněmi a účetnictvím

leden 2024

- „ Konsolidační balíček -
vybrané změny “
- „ Finanční správa
k zaměstnancům za
zdaňovací období 2023
a 2024 “
- „ Sazby zahraničního
stravného pro rok 2024 “

D A N Ě

Daňový kalendář	2
Pozvánka na seminář „Daňové novinky v roce 2024“	3
Změny DPH od ledna 2024	4
Daňové posouzení stravování, občerstvení a pohoštění zaměstnanců po novele zákona	5
Aktuality	6

J U D I K A T U R A

Stanovení ceny mezi spojenými osobami - NSS k možnosti využití jako referenční transakce takové, která má širší předmět než transakce posuzovaná	8
Správce daně může vrátit neoprávněně naúčtovanou DPH i po uplynutí promlčecí lhůty	10
Konference TaxForum 2023 v obraze	11

V Z D Ě L Á V Á N Í

Semináře 2024	12
---------------------	----

EKP Advisory, s.r.o.
pobočka Praha: Senovážné náměstí 8, 110 00 Praha 1, Tel.: +420 273 139 330
pobočka Jihlava: Telečská 1724/13, 586 01 Jihlava, Tel.: +420 560 000 086

www.ekp.cz

Milí čtenáři,

O existenci **daňového balíčku** se začalo mluvit před rokem a jeho podoba byla komunikována zhruba od června 2023. Praxe a praktické dopady ukazují, že každá revoluce - i ta daňová - přináší své perličky a oběti. Přestože byl prostor na seznámení se s obsahem balíčku, tak dotazy od našich klientů přichází až v lednu. Namátkou uvedu ty nejpikantnější případy:

- **Jsou rozpustné nápoje ve snížené sazbě DPH?**
- **Musí stát všechny obědy v závodních jídelnách 108 Kč bez výjimky? Tedy jak škubánky s mákem, tak i hovězí svíčková s knedlíkem?**
- **Má stejné daňové dopady zaplacená záloha za sportovní vůz Ferrari u domácího prodejce i u prodejce zahraničního?**
- **Víte o tom, že v restauraci zakoupená sklenice vody s vymačkaným citronem má jinou sazbu DPH než sklenice vody s citronovým plátkem na okraji?**

Taková je praxe, takové jsou některé dopady daňového balíčku. Času na diskusi a vypilování dopadu konsolidačního balíčku byl dostatek. Ale český národ má ve zvyku řešit vše na poslední chvíli, nebo možná až za pochodu s tím, že to nějak dopadne. V tom jsme jako národ prostě jedineční.

Také proto jsme pro klienty připravili dva semináře na téma „**Daňové novinky v roce 2024 po ozdravném balíčku**“ včetně lahodné snídaně. Více najdete uvnitř čísla.

Všem přeji úspěšný, pohodový rok 2024 a pevné zdraví.

Jan Kotala, jednatel

Daňový kalendář

22. 01.

měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů FO ze závislé činnosti za 12/2023

22. 01.

splatnost paušální částky

25. 01.

daňové přiznání a splatnost daně za 4. čtvrtletí 2023 a 12/2023

25. 01.

souhrnné a kontrolní hlášení za 4.čtvrtletí 2023 a 12/2023

31. 01.

daňové přiznání a splatnost daně za 12/2023

31. 01.

daňové přiznání (úplné) nebo dílčí daňové přiznání na rok 2024

31. 01.

daňové přiznání a splatnost daně k OSS - dovozní režim

31. 01.

režim mimo EU, režim EU, dovozní režim

31. 01.

odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za 12/2023

Pozvánka na seminář

SEMINÁŘ
**“Daňové novinky v roce 2024 po
ozdravném balíčku” II**
se snídaní
30. 01. 2024 / 9.00 až 11.00
Senovážné náměstí 992/8, Praha 1

Dorovnávací daně
Změny v oblasti DPPO
Ostatní změny v DPFO (mimo zaměstnanců)
Vybrané změny v oblasti DPH
Změny v účetnictví

Více na www.ekp.cz. Součástí semináře bude příjemná snídaně.

Registrace

➤ **Trápí vás daňové novinky v praxi?**

Chcete se ptát na detaily?

Máte více otázek než odpovědí?

Narazili jste na výjimky?

Komorní seminář v prostorách EKP Advisory. Lektory budou zkušení daňoví poradci **Jan Kotala a Jan Tecl**, kteří na toto téma přednášejí dlouhodobě.

Seminář je určený maximálně pro **8 osob**. Po celou dobu semináře bude prostor pro vaše dotazy a diskusi.

Program semináře

- Dorovnávací daně
- Změny v oblasti DPPO
- Ostatní změny v DPFO (mimo zaměstnanců)
- Vybrané změny v oblasti DPH
- Změny v účetnictví

Registrace zde:

<https://forms.office.com/e/WJfZKEgf8y>

Změny v DPH od ledna 2024

Od začátku nového roku 2024 nabylo platnosti několik důležitých změn v rámci tzv. konsolidačního balíčku, které mají přímý dopad na zákon o dani z přidané hodnoty. Došlo k revizi sazeb daně z přidané hodnoty a daň z přidané hodnoty je nyní úzce spojena se stavebním zákonem.

Lukáš Jankovec, asistent daňového poradce
lukas.jankovec@ekp.cz
Petr Kolář, daňový poradce
petr.kolar@ekp.cz

Další významnou změnou je, že dodání knih bylo zařazeno mezi plnění osvobozená od daně, avšak s nárokem na odpočet daně. A konečně, u vozidel s cenou nad 2 miliony Kč byl nárok na odpočet daně omezen. Tyto změny představují významný krok v oblasti daně z přidané hodnoty a budou mít vliv na širokou škálu subjektů.

Změny sazeb daně

V České republice jsme byli zvyklí na tři sazby daně z přidané hodnoty (DPH) - základní a dvě snížené. Avšak s příchodem nového roku 2024 došlo ke změně. Nyní se uplatňují pouze dvě sazby DPH.

Základní sazba daně zůstává beze změny na úrovni 21 %, snížená sazba daně pak byla stanovena na 12 %. Tato snížená sazba nyní pokrývá širokou škálu položek, včetně hromadné dopravy, zdravotní a sociální péče, zdravotních prostředků, ubytovacích služeb, potravin a pitné vody.

Je důležité si uvědomit, že od tohoto roku došlo k několika významným vyloučením ze snížené sazby daně. Položky jako palivové dřevo, řezané květiny, sběr, přeprava, skladování komunálního odpadu, kadeřnické služby, nápoje (s výjimkou vody či vybraných nápojů, např. mléka) a další již nejsou zahrnuty do snížené sazby daně.

Změny DPH u knih

V oblasti zdanění knih došlo k významnému posunu. Nově budou knihy osvobozeny od daně s nárokem na odpočet. Zákon přesně specifikuje, co lze považovat za knihu. Patří sem: kniha, obrázková kniha, předloha ke kreslení, omalovánka, brožura, hudebnina nebo kartografický výrobek,

včetně zvukového záznamu jejich obsahu. Toto se týká zboží, které:

- je uvedeno pod kódem nomenklatury celního sazebníku, ve znění platném k 1. lednu 2018, v čísle 4901, 4903 až 4905, 4911 nebo 8523,
- u kterého reklama podle zákona upravujícího regulaci reklamy nepředstavuje více než 50 % jeho obsahu a
- které výlučně nebo převážně nesestává z hudebního, zvukového nebo audiovizuálního obsahu.

Zákon rovněž osvobozuje od daně tzv. elektronické knihy, které budou ve stejném režimu. V případě nejasností lze požádat Generální finanční ředitelství o závazné posouzení.

Omezení nároku na odpočet u automobilů

Konsolidační balíček se dále zabývá maximální výší nároku na odpočet u motorových vozidel třídy M1 (osobních automobilů). Od nového roku bude strop pro nárok na odpočet stanoven na částku 420 000 Kč. To znamená, že bez ohledu na cenu daného vozidla, bude moci daňový poplatník nárokovat maximálně částku 420 000 Kč. Toto omezení se týká osobních automobilů zařazených do kategorie M1, které plátce DPH pořízuje jako dlouhodobý majetek. Prodejci, kteří pořízuji automobil jako zásobu za účelem dalšího prodeje, budou moci nadále uplatnit celou daň.

Omezení se také nevztahuje na sanitní a pohřební vozy a automobily pořízené za účelem provozování silniční motorové dopravy na základě koncese.

Daňové posouzení stravování, občerstvení a pohoštění zaměstnanců po novele zákona

S novou novelou zákona dle sněmovního tisku č. 488, známého též jako konsolidační balíček, přichází řada změn týkající se stravování, občerstvení a pohoštění zaměstnanců. Protože bylo toto téma velmi diskutované, vydalo Generální finanční ředitelství již 22. prosince 2023 metodickou informaci ke zdaňování benefitů a jiných plnění poskytovaných zaměstnavateli zaměstnancům od 1. ledna 2024.

Eliška Krutská, asistent daňového poradce
eliska.krutska@ekp.cz
Lucie Jeriová, daňový poradce
lucie.jeriova@ekp.cz

Drobné občerstvení

Zaměstnavatelé mohou poskytovat drobné občerstvení na pracovišti, jako je káva, čaj, sušenky nebo nealkoholické nápoje, které představuje nedaňové výdaje. Pro zaměstnance nevzniká daňová povinnost vyloučením těchto příjmů z předmětu daně podle § 6 odst. 7 písm. e) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“), což přináší jednoduchost a flexibilitu v poskytování těchto výhod. Poskytnutí pitné vody na pracovišti je pro zaměstnavatele daňovým nákladem a pro zaměstnance tento příjem není předmětem daně.

Klasické stravování

Příspěvky na stravování poskytované zaměstnavatelem, jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti nebo prostřednictvím externího subjektu, jsou nyní daňovým výdajem bez omezení podle § 24 odst. 2 písm. j) bod 4. ZDP. U zaměstnanců se jedná o zdanitelný příjem osvobozený od daně do stanoveného limitu dle § 6 odst. 9 písm. b) ZDP (70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při tuzemské pracovní cestě trávající 5 až 12 hodin).

Stravování a občerstvení na kulturních a sportovních akcích

Náklady na stravování a občerstvení během kulturních a sportovních akcí pro zaměstnance a jejich rodiny jsou považovány z pohledu zaměstnavatele za nedaňový výdaj. Na straně zaměstnance jsou i tyto příjmy od daně osvobozeny

bez omezení (s výjimkou excesivních případů). Osvobození by mělo zahrnovat i alkoholické nápoje.

Stravování a občerstvení na pracovní cestě

Zaměstnavatelé mohou daňově uplatnit všechny náklady na stravování a občerstvení pro své zaměstnance během pracovní cesty, pokud má stravování charakter snídaně, oběda, večeře, případně dalšího drobného občerstvení. Toto stanovisko je potvrzeno i na základě koordinačního výboru č. 593/18.05.22, kde je zmíněna daňová uznatelnost nákladů na zajištění stravování zaměstnanců při pracovní cestě a cestě mimo pravidelné pracoviště. U zaměstnanců jsou tyto příjmy vyloučeny z předmětu daně.

Kombinovaná situace

Kombinované akce, které zahrnují pracovní jednání a kulturní program (například v podobě pohoštění, hudby a tance), je vhodné rozdělit a účtovat zvlášť. Náklady na pracovní část jsou daňovým výdajem, zatímco pohoštění a kulturní program jsou považovány za nedaňový výdaj. Příjem za bezplatně zajištěné stravování během pracovní části je u zaměstnanců vyloučen z předmětu daně a příjmy v podobě kulturního programu a pohoštění mají zaměstnanci osvobozené od daně z příjmů.

Závěrem lze konstatovat, že novela zákona přináší pozitivní změny v oblasti stravování, občerstvení a pohoštění zaměstnanců. Zaměstnavatelé mohou lépe využívat daňové výhody a zároveň nabízet zaměstnancům atraktivní benefity, což přispívá ke zlepšení pracovního prostředí a motivaci zaměstnanců.

Aktuality

› Konsolidační balíček – vybrané změny

Eliška Krutská, asistent daňového poradce
eliska.krutaska@ekp.cz
Lukáš Eisenwort, jednatel a daňový poradce
lukas.eisenwort@ekp.cz

Vybrané změny konsolidačního balíčku, který vyšel 12. 12. 2023 ve sbírce zákonů, s účinností od 1. 1. 2024, se týkají především daní z příjmu, slev na dani, sociálního pojištění a DPH.

Sazba daně z příjmu fyzických osob zůstává na své stálé hodnotě 15 % a 23 %. Změna zde představuje nižší limit pro vstup do pásma progresivní sazby daně. Z aktuálního 48násobku, je snížena na 36násobek průměrné mzdy (1 582 812 Kč ročně, 131 901 Kč měsíčně)

Výrazná změna zasáhne i daň z příjmu právnických osob, která bude od 1. 1. 2024 zvýšena z původních 19 % na 21 %. U právnických osob využívajících hospodářský rok, začínající v roce 2023 bude použita sazba 19 %.

Nově již nebude možné uplatňovat slevu na studenta a slevu na umístění dítěte do předškolního zařízení. Omezení konsolidačním balíčkem podléhá i sleva na manžela. Bude možné ji uplatnit pouze v případě, kdy se manžel stará o dítě, které nedovršilo 3 let věku, žije ve společně hospodařící domácnosti a nemá příjmy, které přesahují 68 000 Kč za zdaňovací období.

Z aktuální sazby 6,5 % u sociálního zabezpečení u zaměstnance se zvyšuje na 7,1 %. Je zavedeno nemocenské pojištění hrazené zaměstnancem ve výši 0,6 % z vyměřovacího základu.

Změny týkající se DPH jsou uvedeny výše, v článku o změnách DPH od ledna 2024.

› Finanční správa k zaměstnancům za zdaňovací období 2023 a 2024

Eliška Krutská, asistent daňového poradce
eliska.krutaska@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňový poradce
zuzana.tregnerova@ekp.cz

S ohledem na vydání daňového konsolidačního balíčku mohou vzniknout nejasnosti v oboru zdanění zaměstnaneckých benefitů. Aby bylo těmto novinkám správně porozuměno, vydala Finanční správa metodickou informaci ke zdaňování benefitů a jiných plnění poskytovaných zaměstnavateli zaměstnancům od 1. ledna 2024.

Nalezneme zde informaci o zdaňování benefitů z pohledu zaměstnance. Do této skupiny patří plnění poskytovaná zaměstnancům v podobě jídla či nápojů (jako například pracovní snídaně nebo občerstvení na pracovišti), sportovního vybavení na pracovišti nebo akce pořádané zaměstnavatelem.

Dále je zmíněna daňová uznatelnost nákladů vynaložených na zaměstnanecké benefity z pohledu zaměstnavatele. Celou metodickou informaci naleznete zde: [Metodická-informace-k-zamestnaneckym-benefitum-od-1-ledna-20.pdf \(financnisprava.cz\)](#)

Finanční správa také na svých webových stránkách uvedla příspěvek na téma aktuálních dotazů a odpovědí k dani z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období 2023 a pro zdaňovací období 2024. Mimo jiné jsou zde uvedeny odpovědi na otázky týkající se příspěvku na stravování. Celou reakci Finanční správy na dotazy ohledně zaměstnaneckého poměru naleznete zde: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele/dotazy-a-odpovedi/2024/aktualni-dotazy-a-odpovedi-k-dpz-2023-2024>

Aktuality *(pokračování)*

› Sazby zahraničního stravného pro rok 2024

Martin Strnad, asistent daňového poradce
martin.strnad@ekp.cz
Dominika Šíplová, daňový poradce
dominika.siplova@ekp.cz

Dne 24. listopadu 2023 byla ve Sbírce listin zveřejněna vyhláška č. 341/2023 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2024. Oproti roku 2023 došlo ke změně základní sazby např. u Chorvatska (ze 40 EUR na 45 EUR), Maďarska (ze 40 EUR na 45 EUR), Španělska (ze 45 EUR na 50 EUR) či Švédska (ze 60 EUR na 65 EUR). Naopak u některých zemí, jako je např. Německo, Francie, Polsko či Itálie, zůstaly základní sazby zahraničního stravného beze změny.

Touto vyhláškou, která nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2024, zároveň došlo ke zrušení vyhlášky č. 401/2022 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2023.

› Informace k formulářům pro daň z přidané hodnoty pro rok 2024

Martin Strnad, asistent daňového poradce
martin.strnad@ekp.cz
Petr Kolář, daňový poradce
petr.kolar@ekp.cz

V souvislosti s přijetím konsolidačního balíčku a související novelou zákona o DPH, která ruší snížené sazby DPH (10 % a 15 %) a zavádí jednu sníženou sazbu 12 %, dochází k drobným změnám v elektronických formulářích kontrolního hlášení („KH“) a daňového přiznání k DPH.

V rámci formuláře KH nadále zůstávají pole pro tři sazby DPH jako tomu bylo doposud, a to z těchto důvodů:

- uplatnění nároku na odpočet v zákonné tříleté lhůtě,
- vykazování oprav základu a výše daně,
- možnost podání KH a následného KH za období před novelou zákona o DPH účinnou od roku 2024.

Položky „**Základ daně 1 a Daň 1**“ jsou nadále určeny pro základní sazbu daně. Pro 12% sazbu daně budou určeny položky „**Základ daně 2 a Daň 2**“, ale zároveň se zde vykáže plnění z období před rokem 2024, které podléhalo sazbě 15 %. Položky „**Základ daně 3 a Daň 3**“ se použijí jen pro plnění s 10% sazbou daně v případě plnění s datem povinnosti přiznat daň do 31. 12. 2023. Dále bude ve formuláři KH zrušena položka „**Identifikátor datové schránky**“.

U formuláře pro daňové přiznání k DPH nedojde k výrazným změnám, jelikož se upraví pouze popisy u vybraných řádků formuláře a v této souvislosti i příslušné pokyny k vyplnění.

Elektronický formulář souhrnného hlášení zůstává pro rok 2024 beze změny.

Stanovení ceny mezi spojenými osobami – NSS k možnosti využití jako referenční transakce takové, která má širší předmět než transakce posuzovaná

Dne 15. června 2023 vydal Nejvyšší správní soud (NSS) rozsudek 10 Afs 257/2022–60, který se zabývá využitím transakce s širším předmětem pro stanovení referenční ceny při úpravě základu daně v případě transakce mezi subdodavatelem a jeho odběratelem, kteří jsou tzv. spojenými osobami. NSS připomenul základní principy, které správce daně musí dodržet, pokud chce upravit základ daně z příjmů právnických osob u takového subdodavatele.

Daniel Jaško, asistent daňového poradce
daniel.jasko@ekp.cz
Tomáš Vrána, daňový poradce
tomas.vrana@ekp.cz

Žalobkyně působila v automobilovém průmyslu, kde do roku 2013 zajišťovala výrobu a opravu čalounických výrobků pro svou sesterskou společnost se sídlem v Německu. Žalobkyně byla v transakci jako montážní závod (provádění tzv. práce ve mzdě) a zajišťovala pro spojenou osobu služby za cenu ve výši 0,15 EUR za minutu práce. V prosinci 2013 tento obchodní model žalobkyně změnila a nově již pouze nezpracovávala materiály pro sesterskou společnost, ale naopak převzala její dřívější roli. Zajišťovala tak kompletní výrobu automobilového dílu, který pak dodávala jako samostatný výrobce a konečný dodavatel.

Správce daně se zaměřil na cenu mezi spojenými osobami, zdali nebyla nižší, než která by byla sjednána mezi nezávislými osobami. Po provedení daňové kontroly proto žalobkyni dodatečným platebním výměrem doměřil daň z příjmu právnických osob za zdaňovací období roku 2013 v částce 2 200 200 Kč spolu s penále. Správce daně přistoupil k doměření daně způsobem, kdy porovnal marži žalobkyně po změně postavení (tedy marži plnohodnotného výrobce) s marží žalobkyně v době, kdy poskytovala práci ve mzdě (tedy marži společnosti s omezenými funkcemi a riziky).

Žalobkyně následně uspěla s žalobou u krajského soudu. Správce daně dle krajského soudu neunesl důkazní břemeno ohledně stanovení referenční ceny (tedy ceny, která by byla sjednána v nezávislé transakci)

a rozdílu mezi sjednanou a referenční cenou. Dle soudu nevzal správce daně dostatečně v potaz, že žalobkyně vystupovala v transakci jako subdodavatel, zatímco v nezávislé transakci, po převzetí role sesterské společnosti, již působila jako samostatný výrobce.

Aby mohl správce daně upravit daňovému subjektu základ daně, musí splnit následující tři podmínky:

Musí prokázat, že transakce proběhla mezi spojenými osobami.

Musí prokázat, že převodní cena se liší od tzv. referenční ceny v nezávislé transakci, která by byla sjednána mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek.

Musí dát daňovému subjektu příležitost, aby zjištěný rozdíl mezi převodní cenou a referenční cenou uspokojivě vysvětlil a doložil. Teprve na základě splnění této podmínky přechází důkazní břemeno na daňový subjekt.

NSS opakovaně výslovně uvedl, že při určení referenční ceny by měl správce daně vyjít z určitého cenového intervalu, tedy srovnat transakci provedenou žalobcem s více než jednou transakcí mezi nezávislými osobami.

Při stanovení referenční ceny nebyl brán dostatečně v potaz rozdíl mezi postavením žalobkyně v řízené a v nezávislé transakci. V první z nich žalobkyně jako subdodavatelka poskytovala úzce vymezené služby, v druhé jako finální dodavatel zajišťovala výrobu celého automobilového dílu a její činnost tak logicky musela mít vyšší přidanou hodnotu. Správce daně přesto dovodil, že v řízené transakci měla mít žalobkyně např. stejnou ziskovou marži, režijní, administrativní či správní náklady jako v nezávislé transakci. Nezabýval se ale již tím, zda by za takto upravené (vyšší) ceny žalobkyně vůbec zvládla své subdodavatelské služby nabízet, ani nezkoumal podobné subdodavatelské transakce.

Na jedné straně byla žalobkyně subdodavatelkou „pracující“ pro sesterskou společnost a zajišťující jedinou činnost za běžných okolností v postavení prakticky bez rizika. Na straně druhé již žalobkyně zajišťovala celou výrobu dílu, a tedy podstatně širší okruh činností. Navíc nesla veškeré riziko, které je s takovým postavením spojeno.

Dle závěrů NSS stanovení referenční ceny v tomto případě trpělo hned dvěma problémy. Zaprvé, správce daně pro její určení zvolil jen jednu nezávislou transakci. Zadruhé, u zvolené transakce není jasné, zda je vůbec v jádru srovnatelná s řízenou transakcí a zda jde smysluplně provést její korekce pro stanovení referenční ceny. Ze závěrů NSS tedy vyplývá, že správce daně může k porovnání použít jen takové transakce, které jsou alespoň v jádru srovnatelné a u nichž se nesmí postavení stran obou transakcí zásadním způsobem lišit.

Rozsudek je dostupný zde:

[10 Afs 257/2022 - 60 \(zakonyprolidi.cz\)](#)

SEMÍNÁŘ v Jihlavě “Daňové novinky v roce 2024 po ozdravném balíčku” se snídaní

Registrace zde

19. 01. 2024 / 9.00 až 11.00

- Změny v oblasti DPPO
- Vybrané změny v oblasti DPH
- Změny v účetnictví
- Benefity a náhrady zaměstnanců
- Stravenky a stravenkové paušály
- Zdanění a odvody zaměstnanců na DPP a DPČ

Více na www.ekp.cz/Novinky

Správce daně může vrátit neoprávněně naúčtovanou DPH i po uplynutí promlčecí lhůty

Dne 7. září 2023 se osmý senát Soudního dvora Evropské unie („SDEU“) zabýval předběžnými otázkami finančního soudu v Münsternu v Německu („finanční soud“). Konkrétně SDEU řešil otázku oprávněnosti nároku na vrácení DPH správcem daně, pokud již není možné zaplacenou DPH nárokovat po konkrétním dodavateli.

Vojtěch Bouřil, asistent daňového poradce
vojtech.bouril@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňový poradce
zuzana.tregnerova@ekp.cz

Dne 31. května 2023 vydal Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) rozsudek s č. j. 2 Afs 284/2022–34 týkající se odejmutí nároku na odpočet daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) z důvodu účasti na daňovém podvodu.

Celý spor začal v momentě, kdy německý daňový subjekt, konkrétně zemědělec, nakupoval od různých dodavatelů dřevo v základní 19% sazbě DPH a následně jej dále prodával svým zákazníkům ve snížené 7% sazbě. Po následné daňové kontrole, kdy správce daně nesouhlasil s použitím snížené sazby DPH na výstupu, se věc posunula k finančnímu soudu. Uvedený soud sice potvrdil, že zboží bylo správně zařazeno při prodeji do snížené sazby, nicméně konstatoval, že i nákupy uskutečněné daňovým subjektem měly podléhat snížené 7% sazbě DPH. V návaznosti na tento výrok byl daňovému subjektu snížen odpovídající dříve uplatněný nárok na odpočet a předepsán úrok z prodlení.

Daňový subjekt se tak obrátil na své původní dodavatele. Požadoval opravu dotčených faktur a zaplacení vzniklého rozdílu. Všichni dodavatelé však uplatnili proti požadavkům daňového subjektu námitku promlčení. Faktury tak opraveny nebyly a požadované částky daňový subjekt rovněž neobdržel.

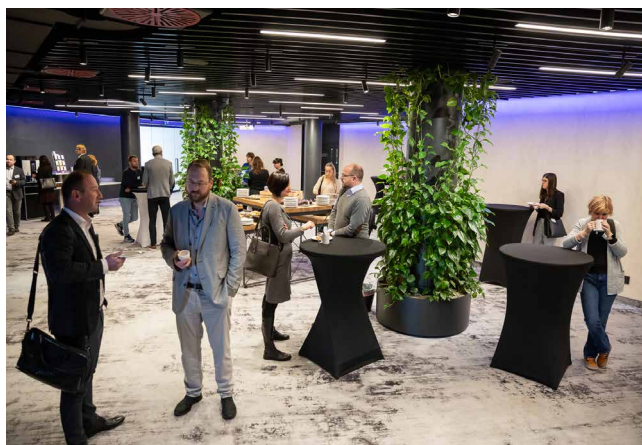
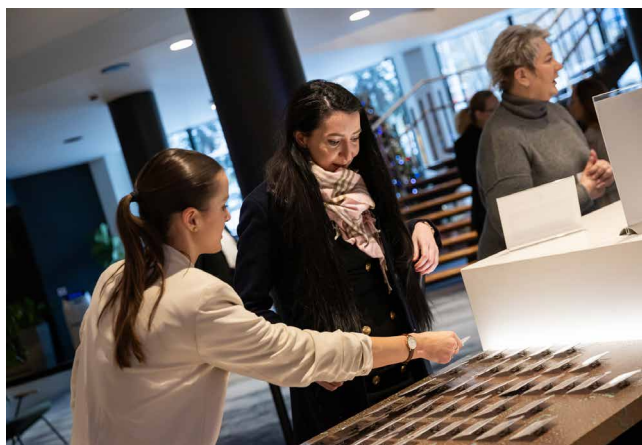
Z uvedených důvodů nakonec daňový subjekt požádal správce daně o prominutí doměřené DPH a úroků z prodlení. Správce daně tuto žádost zamítl s tím, že prominutí daně představuje potencionální riziko v případě, že by původní dodavatelé mohli nakonec faktury opravit a také požadovat vrácení DPH. DPH by totiž pak bylo vráceno duplicitně. Věc se tak znovu dostala k finančnímu soudu, který se rozhodl přerušit řízení a položit SDEU v dané věci předběžnou otázku. Zhodnocení SDEU tak uvádíme níže.

SDEU nejdříve připomněl, že nárok na odpočet je nedílnou součástí systému DPH a nemůže být v zásadě omezen. Cílem nároku na odpočet je totiž zcela sejmout z osoby povinné k dani zatížení DPH. Tím je v konečném důsledku dosaženo neutrality celého systému.

V kontextu uvedeného případu lze žádost o vrácení bezdůvodně zaplacené DPH podřadit pod nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Sankce v podobě odepření nároku na vrácení chybně fakturované DPH je nepřiměřená, pokud nebyl prokázán daňový únik nebo poškození rozpočtu daného státu. Vzhledem k tomu, že by daňový subjekt mohl získat rozdíl v zaplacené DPH od svých dodavatelů jen s velkými obtížemi, respektive z důvodu promlčení vůbec, je oprávněně obrátit se přímo na správce daně.

Závěrem se SDEU zabýval i otázkou rizika duplicitního vrácení odvedené DPH. V daném případě všichni dodavatelé využili vůči daňovému subjektu námitku promlčení. Tímto počinem dali jasně najevo, že v dané věci nemají zájem o nápravu situace. Pokud by tedy po vrácení daně daňovému subjektu následovala žádost o vrácení daně jednotlivých dodavatelů, nemohly by mít tyto žádosti jiný cíl než získání daňového zvýhodnění v rozporu se zásadou daňové neutrality. Taková praxe by tedy nemohla vést k vrácení daně, a to vylučuje riziko dvojího vrácení.

TaxForum v obraze

Využijte slevu ve výši

20 % ze základní ceny bez DPH

na webináře a semináře vedené našimi
daňovými poradci u společností **1.VOX a.s.**

Jak na to? Doplňte heslo **EKP** do pole „**Chci přidat důležitou poznámku**“ v e-shopu při objednávání. Sleva bude zohledněna až při zpracování objednávky na zálohové faktuře, kterou klient obdrží e-mailem od 1. VOX do 5 pracovních dnů.

Semináře s EKP Advisory - Leden 2024

<p>19. 01. 2024</p> 	<p>“Daňové novinky v roce 2024 po ozdravném balíčku” se snídaní - JIHLAVA</p>		<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> Lukáš Eisenwort </div> <div style="text-align: center;"> Jan Ted </div> </div>
<p>23. 01. 2024</p> 	<p>Daňové kontroly – jak se připravit a jak jimi projít</p>		<div style="text-align: center;"> Jan Kotala </div>
<p>24. 01. 2024</p> 	<p>Daňové novinky ve 30 minutách</p>		<div style="text-align: center;"> Jan Kotala </div>
<p>25. 01. 2024</p> 	<p>Daňové novinky v roce 2024 po ozdravném balíčku</p>		<div style="text-align: center;"> Jakub Běran </div>
<p>30. 01. 2024</p> 	<p>“Daňové novinky v roce 2024 po ozdravném balíčku” se snídaní</p>		<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> Jan Kotala </div> <div style="text-align: center;"> Jan Ted </div> </div>
<p>14. 02. 2024</p> 	<p>Nemovitosti z pohledu daní</p>		<div style="text-align: center;"> Jan Ted </div>

20 % sleva na semináře **VOX** pro zákazníky a registrované odběratele EKPrůvodce.
Sleva zde <https://www.ekp.cz/o-nas/prednasky-konference/>

Na jakých dalších platformách nás můžete najít?

Facebook EKP

LinkedIn

Web EKP

